

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΠΛΗΡΩΘΗΚΕ

αντίλαλος ΤΗΣ ΒΡΙΣΑΣ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ ΛΕΣΒΟΥ «ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ»
ΝΙΚΗΤΑΡΑ 8-10 ΑΘΗΝΑ Τ.Τ. 106 78

Το γραφικό ξωκλήσι της Παναγιούδας με την παραδοσιακή βρύση του.

ΤΕΥΧΟΣ 9

ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλούμε, όσοι θέλουν να γράψουν άρθρα ή δοκίμια για την εφημερίδα να τα στέλνοιν έγκαιρα στα γραφεία του Συλλόγου: Νικηταρά 8 - 10, Αθήνα.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Γνωρίζουμε στους συνδρομητές του περιοδικού μας ότι από 1-1-1988 η συνδρομή είναι 500 δρχμ.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ όσους έχουν συγγενεῖς στο εξωτερικό να μας γνωρίσουν την διεύθυνσή τους για να τους στείλουμε τον ΑΝΤΙΛΑΛΟ της ΒΡΙΣΑΣ.

Όσοι γνωρίζετε αλλαγές τηλεφώνων ή διευθύνσεων ενημερώστε μας.

Όσοι έχετε παλιές φωτογραφίες (με την υποχρέωση επιστροφής) στείλτε μας για να τις δημοσιεύσουμε.

αντίλαλος ΤΗΣ ΒΡΙΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ ΛΕΣΒΟΥ

«Ο ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ»

Νικηταρά 8 - 10 1ος όροφος
ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 3225181

ΤΕΥΧΟΣ 9
ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Εκδόσεις ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ
Σόλωνος 114 - 1ος όροφος
ΤΗΛ. 3618129 - 3644284

Το Περιοδικό συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνεργάτες

Υπεύθυνο σύμφωνα με το νόμο το Διοικητικό Συμβούλιο

Πληροφορίες κλπ.
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΣ
ΤΗΛ 3225.181

Φωτοσύνθεση
ΦΩΤΟΣΥΝ ΑΒΕΕ
Μασσαλίας 10 ΑΘΗΝΑ
3617565 - 3617051

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΜΑΣ

Υπό Αντισμηνάρχου (1) Δημ. Σκια
Αγαπητέ «Αντίλαος της Βρίσας», βλέ-
ποντας με ιδιαίτερη χαρά τη δημοσίευση
του άρθρου μου, με επικεφαλίδα «ΕΜΕΙΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΜΑΣ» μου δίνετε το δι-
καιώμα να πιστέψω ότι, πράγματι σας εν-
διέφερε η εργασία μου και έτσι ενθαρρύ-
νομα για να συνεχίσω. Στο σημερινό μου
δημοσίευμα θα καλύψω τα παρακάτω αν-
τικείμενα:

«Το καθεστώς των χωρικών υδάτων»

ΤΑ ΧΩΡΙΚΑ ΥΔΑΤΑ

Τι ισχύει στο διεθνές δίκαιο;

Η Σύμβαση για το δίκαιο της θάλασσας που έγινε στο MONTEGO BAY της JAMAICA το Δεκέμβριο του 1982 καθορίζει σαφέστατα στο άρθρο 3 ότι: «Κάθε Κράτος έχει δικαίωμα να καθορίσει το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης του μέχρι σημείου που δεν υπερβαίνει τα 12 ναυτικά μίλια».

Σύμφωνα λοιπόν με το παραπάνω άρθρο, η Ελλάδα όπως και κάθε άλλο κράτος που έχει αιγιαλίτιδα ζώνη κάτω από 12 ναυτικά μίλια έχει δικαίωμα να την αυξήσει μέχρι και 12 το μέγιστο.

Το δικαίωμα αύξησης της αιγιαλίτιδας ζώνης σε 12 ναυτικά μίλια είχε αναγνωρισθεί και πριν από την υπογραφή της Σύμβασης αυτής το 1982 και επομένως ισχύει ως διεθνές εθιμικό δίκαιο.

Ποιά είναι η πρακτική όμως της Τουρκίας;

Η Τουρκία, δε δέχεται καμιά σύμβαση, για το δίκαιο της θάλασσας. Εν τούτοις, πρώτη αυτή από τις Μεσογειακές χώρες άσκησε το δικαίωμα αυτό και επέκτεινε την αιγιαλίτιδα ζώνη της στη Μαύρη Θάλασσα και στις νότιες ακτές της στα 12 μίλια, ενώ το δικαίωμα αυτό το αρνείται στην Ελλάδα και την απειλεί ότι επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης στα 12 μίλια θα αποτελούσε αιτία πολέμου. Βέβαια στο Αιγαίο διατήρησε μέχρι το 1982 τη ζώνη των 6 μίλιων για να μη προκαλέσει αύξηση της αιγιαλίτιδας ζώνης της Ελλάδας στα 12 μίλια, επικαλούμενη ειδικές συνθήκες. Το 1982 η Τουρκία με νόμο καθόρισε τα 6 ν.μ. σαν πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης, πλην όμως με τον ίδιο νόμο εξουσιοδότησε το Υπουργικό της Συμβούλιο να επεκτείνει το πλάτος αυτό. Ο σκοπός του ελιγ-

μού αυτού της Τουρκίας είναι αυτονόητος.

Ο ισχυρισμός της Τουρκίας, ότι δεν υπέγραψε καμιά από τις συμβάσεις για το δικαιώμα της θάλασσας και συνεπώς αυτές δεν μπορούν να αντιταχθούν στην Τουρκία είναι παντελώς ανίσχυρος, γιατί το δικαιώμα για την επεκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης στα 12 μίλια έχει αναγνωριστεί από τη διεθνή κοινωνία, και πριν από την υπογραφή των συμβάσεων, ως εθιμικό δίκαιο και η ίδια το ανεγγνώρισε στη πράξη κάνοντας χρήση του δικαιώματος αυτού όπως προανέφερα.

Τι υποστηρίζει η Ελλάδα;

Η Ελλάδα, ακολουθώντας τη διεθνή κοινωνία υπέγραψε τη Σύμβαση για το δίκαιο της θάλασσας και συνεπώς αναγνωρίζει στη Τουρκία, όπως και σε όλα τα Κράτη, το δικαίωμα να επεκτείνει την αιγιαλίτιδα ζώνη της στα 12 μίλια και επιφυλάσσει για τον εαυτό της το δικαίωμα να επεκτείνει τη δική της όταν το κρίνει σκόπιμο.

Η άσκηση του δικαιώματος αυτού δεν έρχεται σε αντίθεση με τη Σύμβαση γιατί απλούστατα δεν συνιστά κατάχρηση. Το δικαίωμα αυτό είναι καθαρά διατυπωμένο, απόλυτα νόμιμο και κατοχυρωμένο από το δίκαιο της θάλασσας.

Η επίκληση από τη Τουρκία λόγω ασφαλείας συμφερόντων, ισότητας και αποκλεισμού των λιμένων της δεν αποτελούν πάρα μια παραλλαγή της θεωρίας του Ζωτικού Χώρου που υποστηρίζει που θα αναλύσουμε παρακάτω:

Η επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης δε σημαίνει ότι το Αιγαίο είναι Ελληνική λίμνη. Η κίνηση των Τουρκικών πλοίων δεν εμποδίζεται καθόλου λόγω της ισχύος της αρχής της αβλαβούς διέλευσης, ούτε απαιτείται για αυτό από την Ελλάδα σχετική προηγούμενη άδεια, ενώ αντίθετα το περιορισμό αυτό εφαρμόζει η Τουρκία στα ξένα πολεμικά πλοία. Επίσης δεν βλάπτονται ούτε τα συμφέροντά της, αντίθετα εξασφαλίζονται με τη ζώνη των 12 ναυτικών μιλίων. 'Οσον αφορά την ασφάλειά της δεν είναι δυνατό να πιστεύει πράγματι η Τουρκία ότι μπορεί να απειληθεί από την Ελλάδα. Η Ελλάδα έχει δηλώσει κατ' επανάληψη ότι δεν διεκδικεί από κανένα τίποτε. Επίσης για τις ασκήσεις των Ενόπλων Δυνάμεών της κανείς δεν της απαγορεύει να ασκείται στο διεθνή χώρο του Αιγαίου

με τη προϋπόθεση βέβαια ότι θα σέβεται τα διεθνή νόμιμα. Η Τουρκία όμως με τις συνεχείς παραβάσεις και παραβιάσεις προσπαθεί να δημιουργήσει νομικό προηγούμενο και σε συνδυασμό με απειλές και πιέσεις προσπαθεί να δημιουργήσει σύγχυση αναφορικά με τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας στη νησιωτική μας υφαλοκρηπίδα. Αμ δε που θα της περάσει. Και μια που ανέφερα παράβαση και παραβιάση καλό είναι να πούμε λίγες λέξεις για το καθένα ώστε να καταλαβαίνουμε τί γίνεται όταν ακούμε ότι π.χ. α/φη της Τουρκίας παραβιασαν τον εναέριο χώρο μας ή απλώς έκαναν παράβαση.

Παραβιασθ λοιπόν σημαίνει όταν, Τουρκικά α/φη πετάξουν σε απόσταση μικρότερη των 10 ναυτικών μιλίων από ελληνικό έδαφος, παραβιάζοντας έτσι τον εθνικό μας εναέριο χώρο.

Παράβαση όμως είναι όταν, οποιοδήποτε α/φος ιπταθεί χωρίς προηγουμένως να συμπληρώσει και να αποστείλει, στις Υπηρεσίες που ασχολούνται με την ασφάλεια της εναέριας κυκλοφορίας, ένα σχέδιο πτήσεως στο οποίο αναγράφουν όλα τα σχετικά στοιχεία της πτήσεώς τους. (Χρόνοι - Πορείες - Δρομολόγια - Ύψη - Ταχύτητες - Σκοπός κ.τ.λ.).

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Στο ζωγράφο Θεόφιλο παράγγειλε κάποτε ένας μαγαζάτορας να ζωγραφίσει στο εξωτερικό τοίχου του μαγαζιού του δύο λέοντες. Ρωτάει ο Θεόφιλος: «Τους θέλετε λυτούς ή δεμένους;»

Γιατί, ρωτά ο μαγαζάτορας υπάρχει διαφορά;

«Βεβαίως!» απαντά ο Θεόφιλος. «τα δεμένα στοιχίζουν περισσότερο!»
«Εντάξει λοιπόν, κάντα λυτά!!!»

Τελειώνει τη δουλειά ο ζωγράφος πληρώνεται και φεύγει. Το βράδυ όμως πιάνει φοβερή νεροποντή και η βροχή ξεβάφει τον τοίχο. Την άλλη μέρα πιάνει ο μαγαζάτορας το Θεόφιλο και αρχίζει να τον βρίζει. «Μα γιατί φωνάζεις» του λέει ο ζωγράφος, «δεν μου ζήτησες λέοντες λυτούς; τι φταίω εγώ αν σου φύγανε!!!»

Σημείωσις: Ο Θεόφιλος χρησιμοποιούσε χρώματα σε σκόνη που διαλύονταν με νερό, αλλά για να μείνει σταθερή η ζωγραφιά, έπρεπε μέσα να βάζει και κόλλα.

Όταν λοιπόν ρωτούσε.. λυτά ή δεμένα εννοούσε... χωρίς κόλλα ή με κόλλα.

Γιατί η κόλλα στοίχιζε. Σύμφωνα λοιπόν με την απάντηση και τα λεφτά που πήρε, αυτό ήταν και το αποτέλεσμα.

ΑΠΟΦΑΣΗ Δ.Σ.

Λόγω αναχώρησης στο εξωτερικό του κ. Φώτα Προκόπη την θέση του την παίρνει ο κ. Κωνστ. Χατζηαντωνίου.

Κατόπιν αυτού το Δ.Σ. αποφάσισε ομοφώνως όπως την θέση του ταμία αναλάβει ο κ. Νικ. Γκουγκούλιος, και έτσι έχουμε: Πρόεδρος Βάσσος Στρούμπας Αντιπρόεδρος Γιώτης Βάσσος Γεν. Γραμματ. Ευμορφία Τσέλεκα Ειδ. Γραμματ. Ιωάννης Βογιατζής Ταμίας Νίκος Γκουγκούλιος Σύμβουλος Σταύρος Παρασκευάς Σύμβουλος Ανδρέας Κουγκούλιος » Κώστας Αναγνώστου » Κώστας Χατζηαντωνίου

Γιορτάστηκαν και φέτος από τους Μυτιληνίους της Αθήνας τα «Έλευθέρια» του νησιού μας. Ο Σύλλογός μας συμμετείχε στον εορτασμό με την Ο.Λ.Σ.Α.

Έγινε δοξολογία στο ναό της «Ζωοδόχου Πηγής» (Ακαδημίας) και κατάθεση στεφανιού στον Αγνωστό Στρατιώτη. Στην συνέχεια έγινε δεξιώση στο ξενοδοχείο «Τιτάνια» και εκφωνήθηκε ο πανηγυρικός της ημέρας.

— Προλογικά παραθέτω την έννοια του όρου **ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ - ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΙΑ**

«Με τον όρο ναρκωτικά νοούνται γενικά οι ουσίες εκείνες φυτικής ή χημικής προέλευσης, οι οποίες ασκούν ποικιλή φαρμακολογική ενέργεια στο κεντρικό νευρικό σύστημα των ανθρώπων, από της απλής διεγερτικής μέχρι της κατασταλτικής και έχουν την κοινή χαρακτηριστική ιδιότητα να προκαλούν εθισμό.

Η κατάσταση της χρόνιας ή περιοδικής δηλητηρίασης του οργανισμού η οποία έχει σαν αποτέλεσμα όχι μόνο την ανάγκη συνεχούς αύξησης της δόσης του ναρκωτικού, αλλά και τη δημιουργία ψυχικής ή σωματικής εξάρτησης αποτελεί την Τοξικομανία».

— Πικρή είναι η αλήθεια. Τα ναρκωτικά ώρμησαν στον κοινωνικό μας χώρο με το οδυνηρό αποτέλεσμα, την τραγική και θανατηφόρα εμπλοκή των νέων στον απαισιο χώρο τους.

Καθημερινά ο ημερήσιος τύπος πληροφορεί το κοινό για την εισβολή των ναρκωτικών στην ιδιωτική τους ζωή όπως επίσης και στα σχολεία.

— Για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε τις τρομακτικές επιδράσεις των ναρκωτικών στη ζωή των ανθρώπων είναι απαραίτητο να βηματίσουμε έστω μέσα από την έρευνα, προς τον κοσμό των ναρκωτικών.

— Το χασίς, η μαριχουάνα, το όπιο, η μορφίνη, η πρωτίνη, η κωδεΐνη προέρχονται από φυτικές ουσίες. Το ΕΛ ES NTI, το S.T.P.. οι αμφεταμίνες και τα βαρβιτουρικά παράγονται μέσα στα φαρμακευτικά και χημικά εργαστήρια. Υπάρχουν βέβαια και άλλα είδη ναρκωτικών.

— Οδύνη κυριεύει αυτόν που φηλαφεί ανοικτές πληγές του κόσμου των ναρκωτικών. Εδώ μέσα είναι μαζεμένο όλο το καρκινογόνο ...σώμα της κοινωνίας μας.

Ανθρώποι του υποκόσμου και της πολύμορφης διαφθοράς ακόμα με απεγνωσμένες «γεανικές» φιγούρες 18χρονων γερόντων θα δώσουν έντονη την πνευματική και ψυχοσωματική τους αποσύνθεση, τον αργό και βέβαιο βηματισμό τους προς τις ανοιχτές πόρτες του θανάτου.

Γιατί όμως αφού γνωστές είναι οι συνέπειες δένονται με πάθος και φανατισμό στο άρμα της διαφθοράς με αποτέλεσμα

τον οδυνηρό τους ξεπεσμό και της σωματοψυχοπνευματικής τους συντριβής;

Οι λόγοι είναι πολλοί και πολύμορφοι: α. Η πεπλανημένη αντίληψη για φυγή, για έξοδο από την πραγματικότητα, με αποτέλεσμα να σκλαβώνονται θανατηφόρα μέσα στο κόσμο των ναρκωτικών.

β. Η πορεία της ζωής πάνω στο κενό χωρίς εφόδια, χωρίς εσωτερικό γέμισμα, χωρίς βάσεις και σωστό προσαντολισμό;

γ. Η ηθική ασυδοσία. Χειροκροτείται η διαφθορά, επαινείται η ανηθικότητα. Εκεί μέσα κρύβεται η μεγάλη παγίδα, γιατί έτσι οδηγούνται οι νέοι στους μαγευτικούς κόσμους της ηθικής ασυδοσίας για να συλληφθούν σύντομα απ' τον ίστο της αράχνης των ναρκωτικών. «Χτυπημένη από τη μοίρα βαρύτατα θα τονίσει ένας πατέρας. Η κόρη μου ήταν αριστούχος στο σχολείο και κατάντησε να πεθάνει από ναρκωτικά στα 23 της χρόνια. Εύχομαι να μη χτυπηθεί άλλος από τέτοια συμφορά».

δ. Η μαγεία της γεανικής ηλικίας, ο πρώρος ανδρισμός αποτελούν οπωσδήποτε ένα από τα αίτια της χρήσης ναρκωτικών.

Μπροστά στο ορμητικό - καταλυτικό ολισθημα των νέων προς τον κόσμο της διαφθοράς, οπωσδήποτε οι γονείς καλούνται να πάρουν θέση· να αναλάβουν υπεύθυνα τις ευθύνες τους και να παίξουν τον πρωτευούντα και πρωταρχικό ρόλο στην όλη προληπτική προσπάθεια. Ένας μεγάλος αριθμός νέων ανθρώπων δε θα γινόντουσαν ναρκομανίες αν το οικογενειακό τους περιβάλλον ασκούσε τις κατάλληλες επιδράσεις πάνω σ' αυτούς.

Η ελλειψη κατανόησης των υιμαντικά πολύπλοκων προβλημάτων των νέων από τους γονείς, η ανηχυχητικά παθολογική αγάπη των στα παιδιά, η έλλειψη υπευθύνου, σωστού διαλόγου μεγαλύτερης των, οι εχθρικές συζυγικές τους σχέσεις και η παγερότητα για κάθε πνευματική ανησυχία είναι τα κύρια αίτια, που καθιστούν πιο έντονη και επιτακτική την υπευθυνότητα των γονέων. Είναι ανώφελο να θρηνούν οι γονείς πάνω στα τσακισμένα κορμιά των παιδιών τους. Η λαϊλαπα της καταστροφής ήδη θα έχει κάνει το μακάβριο έργο της.

Η πρόληψη δεν γίνεται με την απέραντη αγάπη και την υποταγή στις ανώφελες και παράλογες απαιτήσεις των παιδιών. Ο πατέρας που υποκύπτει στην οποιοδήποτε απαίτηση του παιδιού του εγκληματεί φοβερά. Η αδιαφορία επίσης είναι το

στιλέτο του θανάτου. Από τους γονείς ξεκινά η πορεία του νέου προς την πρόοδο ή στη καταστροφή. Το παιδί της σύγχρονης εποχής μας κρίνει και κρίνεται αυστηρά.

Κλείνοντας τη μικρή αυτή παρένθεση ενός πολύ μεγάλου προβλήματος της σύγχρονης εποχής μας ας αναλογισθεί ο καθένας μας τις ευθύνες του προ της φοβερής αυτής απειλής και ας ξεκινήσει καθ'ένας από τη δική του σκοπιά μια σωστή και υπεύθυνη ενημέρωση των παιδιών μας, που θα τα αποτρέψει απ' τούτο τον παράδοξο και νοσογόνο αφέντη της νεανικής ψυχής.

ΜΩΥΣΗΣ Βασίλειος

ΤΑ ΒΑΤΕΡΑ ΜΑΣ

Έχουμε να λέμε όλοι μας, Ντόπιοι και ξένοι. Ωραία αμμουδιά. Ωραία θάλασσα. Άλλα «πλέον τούτων;». Για να λέμε όμως και του στραβού το δίκιο, εφέτος δεν είχαμε τη γάγγρανα των τσαντηρόβιων. Εξαφανίστηκαν τα αντίσκηνα, με όλα τα παρελκόμενά τους. Κατά τα άλλα είμαστε, «μόλια τα τσι μή τα μλάς».. Όλα βαίνουν... αίσια. Άδικο έχει όποιος πει το αντίθετο. Και ιδού.

Κατεβαίνεις με το λεωφορείο. Οι στάσεις είναι ωρισμένες (νομίζω τέσσερις). Αποβιβάζεσαι σε μια απ' αυτές, και περπατάς κάνα-δυο χιλιόμετρα, μέσ' τη ζέστη και στη σκόνη, (μπα, τι είν' αυτό;) για να πας στο σπίτι σου. Ωραίο κι αφέλιμο. Γυμνάζεσαι κι όλας. Βέβαια, δεν υπάρχει κανένας λόγος το λεωφορείο να κάνει περισσότερες στάσεις.

Από τηλέφωνα; Ας αφήσουμε, ότι λειτουργούν άμεμπτα, επί 24ώρου βάσεως, αλλά, αν δε σε βολεύει το δικό σου (ή είσαι ευτυχής που δεν έχεις), μπαίνεις σε έναν απ' τους τηλεφωνικούς θαλάμους που υπάρχουν, και κάνεις τη δουλειά σου ανέτα.

Αφοδευτήρια; Μα δεν χρειάζονται. Κι ούτε θα βρεθείς στην ανάγκη να τρέχεις με τα βρακιά στα χέρια. Η άμμος μπορεί να καλύψει και να σκεπάσει τα πάντα. Κι αλι στον που την πάτησε...

Έχουμε και μοντερνισμό. Γυμνισταί εν ου γυμνισταίς. Τώρα βέβαια, αν θέλεις εσύ, Βατεριανέ μου, να κατεβείς με τη γυναίκα σου και τα παιδιά σου, να κάνεις μπάνιο, κι είσαι και λίγο της παλιάς σχολής, πήγαινε αλλού, ή μην κατεβείς καθόλου. Δεν χάλασε ο κόσμος. Τί σοϊ Ευρωπαίοι είμα-

στε; Και είχαμε και πάλαι ποτέ τον Ξένιο Διά. Και μή μου πεις ότι ήρθαν τα άγρια να διώξουν τα ήμερα.

Από μεζελίκια; Στα Βατερά είναι όλα θαλασσινά. Πίνεις το ουζάκι σου και το φχαριστιέσαι. Τί διάβολο. Πάνω στο κύμα είμαστε. Μεζεδάκια, θαλασσινότερα των θαλασσινών: Μπριζόλες, μπιφτέκια, σουβλάκια, κοτόπουλο και τα τοιαύτα. Σιγά σιγά θάχουμε και σουβλιστό αρνί. Σα να βρισκόμαστε «πάνω κει στης Πίνδου μας τις κορφές».

Η καθαριότης βασιλεύει παντού. Δεν προφταίνεις να κάνεις δυό βήματα και συναντάς καλάθι απορριμμάτων. Τώρα αν δε σ' αρέσει και δε σε ευχαριστεί το καλάθι (πούντο, πούντο νά το δω);, «μιγντάν' είν», πέτα ό,τι είναι να πετάξεις, όπου λάχει. Στενοχώρια δεν χρειάζεται.

Από ησυχία, υπάρχει άφθονη. Μόνο ο φλοιός των κυμάτων ακούγεται.

Έχουμε και την ύδρευση. Κι από κει καλά πάμε. Βέβαια μερικοί, οι, από της παραλιακής οδού κατοικούντες, είναι τυχεροί. Παροχή έχουν, ρολόγια έχουν, βρύσες κοντά τους έχουν. Άλλοι όμως; Εδώ χρειάζεται λίγη ποίηση: «παίρνουν το σταμνί στον ώμο — και τραβάνε για τη βρύση». Και μή μου πει κανένας πως αυτοί είναι οι μη τυχεροί. Μια είναι η ατυχία τους. Δεν έχουν Μανταμαδιώτκα κμάρια, ούτε λαγήνια απ' του Χαχαδάκ.

Έρχονται και βραδιές, που τεράστιες φωτιές φεγγιοβολούν πάνω στην αμμουδιά, και γύρω - γύρω κάθονται ένα τσούρυμο. Γραφικότατη εικόνα. Τώρα βέβαια αν θα μείνουν, στάχτες, κάρβουνα κι αποκαΐδια, ε, αυτά δεν ενοχλούν κανέναν. Όσο για το «Πρόσεξε μη κάψεις το δάσος» η ταμπέλα είναι πολύ μακριά.

Και περπατάς στο δρόμο, άμα σκοτεινιάσει, και «πλάτας» πέφτεις σ' ένα λάκκο με νερό. Και περπατάς στο δρόμο τη μέρα, και «πλούτης» περνάς ένα αυτοκίνητο δίπλα σου, πέφτει κι αυτό στο λάκκο, και σε κάνει μπαντανά. Δεν είναι τίποτα αυτά. Σε δροσίζουν. Ας είναι καλά αυτοί που ρίχνουν τα νερά. Κατακλυσμός του Νώε. Τα ρίχνουν βέβαια για να μην τρέχουν και σκονίζουν οι μηχανοκίνητοι. Μα κι αυτά τα αυτοκίνητα, δεν βλέπουν τόσες πινακίδες της τροχαίας, που υπάρχουν σ' όλη τη παραλία; Όσο για την πολυθρύλητη άσφαλτο, (η Κοινότητα δεν φταίει) έχουμε πληροφορηθεί από άλλη έγκυρη πηγή, ότι σε τρία τερμενά θα γίνει.

A. Στεργίου

Διήγημα

ΤΟ ΓΛΥΚΟ

Μια μέρα του καλοκαιριού, ο Σταυρής με τον Αγγελή, πήγαν στο διπλανό χωριό για κάτι δουλειές. Φτάνουν εκεί, και προχωρούν στην αγορά. Ανεβαίνοντας, ανταμώνουν ένα γνωστό τους, πού τόσο χάρηκε, γιατί είχε πολύ καιρό να τους δει, ώστε τους προσκάλεσε στο σπίτι του να τους κεράσει. 'Άδικα αυτοί επέμεναν να μην πάνε, γιατί έπρεπε να ξεμπερδέψουν τις δουλειές τους και να φύγουν. 'Οσο επέμεναν αυτοί, άλλο τόσο επέμενε κι ο άλλος, κιέτσι αναγκάστηκαν να μη του χαλάσουν το χατήρι.

Πήγαν λοιπόν στο σπίτι του. Χαρούμενη και πρόσχαρη τους υποδέχτηκε η γυναίκα του. Κάθισαν κι άρχισαν να κουβεντιάζουν για τόνα και για τάλλο, και σε λίγο η νοικοκυρά φέρνει να τους κεράσει σ' ένα μεγάλο δίσκο, γλυκό κουταλιού, συκαλάκι. Παίρνει πρώτος ο Αγγελής, χαιρετά, μετά παίρνει κι ο Σταυρής. Ωραία και καλά...

'Εφαγαν το γλυκό τους κι αρχίζουν πάλι την κουβέντα. Μα ο Σταυρής δεν πολυμιλά. Εξακολουθεί να μασά το.. γλυκό. Το μασά, το μασά με τρόπο, για να μην το πάρουντες και χαμπάρι, και ρεζιλέψει και την οικοδέσποινα, γιατί κατάλαβε πως κάτι συμβαίνει, πως κάτι δεν πηγαίνει καλά, και μέσα του σκέφτεται' «Τί διάολο και δεν μπορώ να το μασήσω; Μαλακό είναι.. Γλυκό είναι.. κι όμως, κάτι συμβαίνει..».

Να το καταπιεί, δε μπορούσε... Να το βγάλει και να κοιτάξει τι είναι, δεν άρμοζε.. Το άφησε κι αυτός μέσα στο στόμα του, κι όλο έγνεφε στον Αγγελή, να σηκωθούν και να φύγουν. Μα αυτός είχε ανοίξει γερή πάρλα, και δεν φαινόταν κι πολύ πρόθυμος να σηκωθεί γρήγορα.

Τους κέρασαν και πιοτό. Ήπιε το πιοτό του ο Σταυρής, έβαλλε το σοκολατάκι στη τσέπη του, κι όταν τον παρατηρούσες καλά, φούσκωντε το μάγουλό του, κι όλο έγνεφε τον Αγγελή για να φύγουν.

Τέλος πάντων, πέρασε αρκετή ώρα, και σηκώθηκαν. Χαιρέτησαν, ευχαρίστησαν και βγήκαν στο δρόμο.

— Τί θέλ’ ρε, τσι γνέφ’ τσι ξαναγνέφ’ να παγαίνουμι; Τί σί πιάσει; Είπε ο Αγγελής σιγανά, προχωρώντας, για να μην τους ακούσει ο νοικοκύρης, πουχε βγει στη πόρτα για να τους ξεβγάλει.

— Ρέ, έφαγις το γλυκό;

- Ποιό γλυκό;
- Το γλυκό που μας τσιράσαν μέσα.
- Α.. ναι.. Γιατί; Σύ δε τόφαγες;
- Έφαγα.. Σύ του κατάπγεις;
- Τού κατάπγια.. Τι ήθιλις να του κάνου; έκανε όλος απορία ο Αγγελής. Γιατί σύ;
- Είνι ακόμα μέσ' στου στόμαμ'. — Τι λές ρέ; Γιατί δέ του κατάπγεις;
- Δε κατιβαίν'... Δεν είνι γλυκό... — Τι είνι;
- Ξέρου γώ;
- Εστριψαν στη πρώτη στροφή του δρόμου και σταμάτησαν. Βγάζει απ' το στόμα του ο Σταυρής, μέσ' την παλάμη του, ένα μικρό κομμάτι.. Το κοιτάζουν κι οι δυό γελώντας, παραξενεμένοι.
- Τί είνι τούτου, ρέ;
- Ξέρου γώ; Τι είνι; Σκατό;
- Δέ μοιάζει για σκατό.
- Ε, τι είνι;
- Το ζουλούν.. μαλακό.. Με τα πολλά το κατάλαβαν τί ήταν.. Ένα κομμάτι πανί, και μέσα του τυλιγμένα διάφορα μυρωδικά.
- Η νοικοκυρά το είχε βάλλει στο βάζο, για να παίρνει το γλυκό όμορφη μυρωδιά. Δεν πρόσεξε, δεν το θυμήθηκε, τόπιασε και το σέρβιρε για συκαλάκι. Κι ο Σταυρής μασούσε και ξαναμασούσε. Ουσία έβγαζε, σα γλυκό έμοιαζε, μα γλυκό δεν ήταν, κι ούτε να το μασήσει μπορούσε, ούτε να το καταπιεί.

A. Στεργίου

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Δ.Σ. σας προσκαλεί στο Τσάι που διοργανώνει στην αίθουσα του Ξενοδοχείου Royal Olympic hotel Διάκου 28-32 Αθήνα (Μακρυγιάννη) την 27 Νοεμβρίου 1988 ημέρα Κυριακή και ώρα 10 π.μ.

Τιμή πρόσκλησης 750 δραχ.

Θα γίνει βράβευση των επιτυχόντων νέων μας στα ανώτατα ιδρύματα εκ μέρους του Συλλόγου μας, και ομιλία - διάλογος για διάφορα θέματα του Συλλόγου μας και του χωριού μας.

Σας περιμένομεν
Το Δ.Σ.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΑΤΙΚΑ

Πέρασε και τούτο το καλοκαίρι. Ο καθένας μας με τι χαρά και ανυπομονησία περιμένει την πολυπόθητη ημέρα που άλλος θα έπαιρνε την άδεια, άλλος θα έκλεινε το μαγαζί του και άλλος γιατί όχι (μέγα πρόβλημα κι' αυτό) πότε θάχε την τύχη να βρει το εισιτήριο για το καράβι ή το αεροπλάνο που θα τον έφερνε στα αγαπημένα μέρη, στο χωριό.

Θέλετε η απόσταση, θέλετε η θάλασσα που μας χωρίζει, για μας τους νησιώτες, για μας τους Μυτιληνιούς το «νόστιμον ήμαρ» η επιστροφή στην πατρίδα παιρίνει ένα άλλο νόμα μια άλλη γεύση απ' τους στεριανούς που με κάθε μέσον ανά πάσα στιγμή μπορούν να παν στα μέρη τους.

Η ετοιμασία, το άγχος, το εισιτήριο, μη χάσουμε το αεροπλάνο, το καράβι, μας δίνουν αλιώτικα αισθήματα. Απ' το Φεβρουάριο, κάθε χρόνο, ή σκέψη, η επιθυμία του καλοκαιριού είναι πότε θα πάμε στο χωριό. Πότε θα πάμε στον Πλάτανο. Εν πάσῃ περιπτώσει βρεθήκαμε και φέτος στο χωριό.

Τέτοια συρροή κόσμου, Βρισαγωτών και ξένων ήταν πρωτοφανής. Έρημο το χωριό, γεμάτα τα Βατερά. Ντόπιοι και ξένοι γέμιζαν καθημερινώς και ασφυκτικά τα Σαββατοκύριακα την παραλία μας.

Έ, ας κάνουμε και μια κριτική. Η έλλειψη νερού στο χωριό ήταν απ' τα καυτά και καθημερινά προβλήματα προπαντός για τα σπίτια των υψηλών περιοχών. Η ευθύνη όλων μας και της κοινότητας, αλλά περισσότερο δική μας. Καμιά οικονομία νερού. Απ' ό,τι επίσημα πληροφορήθηκαμε βρύσες ανοιχτές επ' 24ωρου βάσης έτρεχαν σε πολλά σπίτια. Ευτυχώς που με την γεώτρηση των Βατερών δεν προέκυψε το πρόβλημα και στη παραλία.

Η καθαριότητα του χωριού και δη της παραλίας των Βατερών φέτος δυστυχώς ήταν σε πολύ κακά χάλια. Κάτι το εντυπωσιακό* μέχρι το ραδιόφωνο στην εκφώνηση της 19ης Αυγούστου αναφέρθηκε και ακούστηκε στο πανελλήνιο για τα χάλια μας. Η ευθύνη και πάλι όλων μας. Νομίζω η μεγαλύτερη όμως ευθύνη βαραίνει τους καταστηματάρχες των Βατερών που η

αδιαφορία τους ήταν καταφανέστατη. Ας έδειχναν κάποια φροντίδα για την καθαριότητα της παραλίας, τουλάχιστον μπροστά στα μαγαζιά τους. Αυτοί τουλάχιστον εκμεταλλεύονται κι αυτοί κερδίζουν απ' αυτή την παραλία.

Πούναι τα καλάθια απορριμμάτων που καπτότε έστειλε ο Σύλλογος κάπου 180 καλάθια; Πούναι τα βαρέλια που στείλαμε 24 τον αριθμό; Η «γόπα», οι χαρτοπετσέτες και άλλα παντός είδους αντικείμενα περισσότερα απ' την άμμο διακοσμούσαν την παραλία. Η απουσία σκηνών και ελεύθερων Camping ήταν κάτι το θετικό. Και νούργια ξενοδοχεία Ειρήνη και Όμηρος το καινούργιο Fast Food του Στρατή Καραϊσκου πράγματι αναβαθμίζουν την περιοχή. Εύχομαι στους ιδιοκτήτες τους καλές δουλειές, αλλά και συνιστώ ποιότητα και ευθύνη.

Πολλά ακούστηκαν για το φετινό χορό του Συλλόγου μας που έγινε στις 13 Αυγούστου στο κατάστημα του Στρατή Μαργαρίτη. Νομίζω ότι οφείλουμε μια ενημέρωση-διευκρίνιση. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας ήθελε, θέλει και θα θέλει ο καθιερωμένος πια καλοκαιριατικός χορός να γίνεται στον Πλάτανο. Πώς όμως; Μερικοί καταστηματάρχες του Πλάτανου μας βλέπουν σαν κάτι παρακατανούς, σαν ζητιάνους της βοήθειάς τους. Όλοι θα θυμάστε το τί έγινε πέρυσι. Τα λαιπωρία, άγχος. Και φέτος απευθυνθήκαμε στον Πλάτανο. Άλλα με προϋποθέσεις. Μερικοί καταστηματάρχες δε μας δέχτηκαν, ποικιλότροπα.

Ακούστηκε ότι το θέμα ήταν πολιτικό. Και εδώ οφείλω ενημέρωση. Το φετεινό Διοικητικό Συμβούλιο διαφέρει απ' τα προηγούμενα. Έχω από κάθε κομματική τοποθέτηση αποφασίσαμε αξιοκρατικά — και είναι μια ευκαιρία για παράδειγμα και στο χωριό μας και ομόφωνα, εκλέξαμε τον σημερινό πρόεδρο τον κ. Βάσο Στρούμπα, άνθρωπο που προσέφερε κατά το παρελθόν και προσφέρει και πολύ περισσότερο σήμερα.

Άρα οι αποφάσεις δεν είναι προσωπικές του προέδρου αλλά του Δ.Σ. Δηλαδή η απόφαση πάρθηκε για την εκλογή του χώρου που θα γίνει ο Χορός όχι απ' τον πρόεδρο, αλλά απ' τα παρευρισκόμενα μέλη του Δ.Σ.

Αλλωστε μας ενδιέφερε και η εξυπηρέτηση του κόσμου, αλλά και το κέρδος του Συλλόγου μας. 500 δρχ. κατ' άτομον μας προσέφερε το κατάστημα του Μαργαρίτη και 800 δρχ. η τιμή της πρόσκλησης εκτί-

μησε το Δ.Σ. Πέρυσι με τέτοια ταλαιπωρία τέτοια ανακατοσύρα μόλις και μετά βίας καταφέραμε να βάλουμε στο ταμείο 18.000, εφέτος δρχ. 70.000, άρα ήταν σωστή εκτίμηση. Και ευκαιρία ήταν να βάλουν και λίγο νερό στο κρασί τους μερικοί. Στον φετινό μας χορό βρέθηκαν και τίμησαν με την παρουσία τους ο υπουργός Αιγαίου κος Π. Βάρφης, ο γενικός γραμματέας του Υπουργείου κος Χρήστου και το Δ/ντής του Πολιτικού Γραφείου κος Λαμπτιδούσης, με τις συζύγους τους.

Συγκινητικές στιγμές, παλιά, ντόπια και γνώριμα τραγούδια απ' την ορχήστρα του Κώστα Χαχαδάκη έφεραν στο κέφι και στο χορό τους παρευρισκομένους, προπάντων ανθρώπους που έλιπαν πολλά χρόνια απ' το χωριό απ' την Ελλάδα, όπως τον φίλον Στρατή Καπετανή που εντυπωσιάστηκε, δάκρυσε, χόρεψε «εδώ είναι ο παράδεισος, μη μου μιλάτε για Αμερική» πόσες φορές δεν τόπε.

Πράγματι εδώ είναι ο παράδεισος, αν υπήρχαν και μερικοί άλλοι, φίλε Στρατή. Γιατί πολλά έχουν αλλάξει στο χωριό μας. Η καλοσύνη και η ευγένεια μαζί με την εξέλιξη και τον τουρισμό παν' όλα περίπατο. Όλα εμπορευματοποιήθηκαν· αλλοιώθηκαν: «Ο ευεργετών δημιουργεί αγνώμονας και ο δανείζων εχθρούς» έγραφε ο μακαρίτης μπάρμπα Σωκράτης Νικολαΐδης στο κουρείο του. Κάποιοι θα καταλάβουν γιατί με παράπονο τα γράφω.

Επ' ευκαιρία της διαμονής του στα Βα-

τερά στο Ξενοδοχείο ΕΙΡΗΝΗ, είχαμε μια συνάντηση, συνεστίαση και με τον υπουργό Μακεδονίας-Θράκης κ. Παπαθεμελή, που γνωρίζοντας το ενδιαφέρον του περί τα θρησκευτικά, μαζί με τον πρόεδρο του χωριού και τον Σύλλογό μας επισκεφθήκαμε την εκκλησία μας και εντυπωσιάστηκε απ' το υπέροχο τέμπλο της, αλλά και γενικά απ' την εκκλησία. Τον ξενάγησε ο παπάς του χωριού μας και τον ενημέρωσε για την κατάσταση της Εκκλησίας και του καμπαναριού. Υποσχέθηκε μαζί με τον υπουργό Αιγαίου να βοηθήσουν για την συντήρηση και διατήρησή του.

Ενημερωθήκαμε απ' τον πρόεδρο του χωριού για τα άμεσα και καυτά προβλήματα και δή για την ασφαλτόστρωση των Βατερών και για το πρόβλημα της ύδρευσης.

Επ' ευκαιρία προτείνουμε μια σελίδα του περιοδικού μας για την κοινότητα για τα προβλήματα του χωριού.

Και τελειώνοντας θέλω να ρωτήσω τον πρόεδρο του χωριού μας πόσα χρήματα ονομαστικά απ' το κάθε κατάστημα των Βατερών εισέπραξε για το 5% του προστιθέμενου φόρου;

Εύχομαι και του χρόνου να ξαναβρεθούμε και πάλι στο όμορφο χωριό μας, στα όμορφα Βατερά. Έ στο κάτω κάτω της γραφής ας υπάρχουν και μερικά στραβά.

Σταύρος Παρασκευάς

«...γαία πυρι μειχθήτω...»

Οι σύγχρονοι Ιμπραΐμηδες και Νέρωνες που έβαλαν φωτιές σε πολλά σημεία της χώρας μας, δυστυχώς πέρασαν και στα δικά μας τα μέρη. Αυτή τη φορά η φωτιά δούλεψε σε πολύτιμο μέρος. Τις μεσημβρινές ώρες, στις 6 Ιούλη ξέσπασε από τη μεριά του Πολιχνίτου μια φωτιά που με τη βοήθεια του αέρα και του καύσωνα, πήρε διαστάσεις τρομερές. Τα πλάγια της φωτιάς έπαιρναν τα πιο παράξενα σχήματα, νόμιζε κανείς ότι διάλεγε και έκαιγε. Το τέλος της ήταν στου Αγορόσουκου το γιοφύρι. Στο πέρασμά της κατέκαυσε ό,τι βρήκε μπροστά της, ελαιόδεντρα χιλιάδες, μπορώ να πω, οπωροφόρα δέντρα εκατοντάδες, ζώα κ.τ.λ. Οι ζημιές ανυπόλογιστες, όποιος δεν περπάτησε όλη τη καμένη έκταση δεν μπορεί να καταλάβει τι κακό έγινε. Θυμάμαι όταν ανέβηκα στο λόφο του Παλιο-Πύργου και είδα γύρω την καμένη περιοχή μου ήρθε στη μνήμη

μου το τραγούδι «στων Ψαρρών την ολόμαυρη ράχη...».

Δυστυχώς υπάρχουν αρκετοί χωριανοί μας, που τους έκαψε και 2-3 κτήματά τους. Πολλές φωτιές έχουν ξεσπάσει τα τελευταία χρόνια στην Κοινότητά μας, όλες ζημιά κάναν, μα τούτη έκανε την μεγαλύτερη. Είναι προς τιμήν όλων όσων βοήθησαν στην κατάσβεσή της, με όποιο τρόπο μπόρεσαν. Επίσης το τάγμα Πολιχνίτου προσέφερε μεγάλη βοήθεια και αξίζει συγχαρητήρια. Εντύπωση έκανε σε όλους μας η έλλειψη των Πυροσβεστικών αεροπλάνων. Το κτύπημα ήταν φοβερό, τα δέντρα δεν είχαν προλάβει να συνέλθουν από την παγωνιά του περασμένου Μάρτη και τα περιμένει άλλη συμφορά. Επιβάλλεται το Κράτος να δειξει κάποια μέριμνα για όλους τους παθόντες. Εύχομαι να μην επαναληθεί αυτό το κακό.

Αλέξανδρος Ν. Αναγνώστου

...Ολολύξατε νυν επί ταις μολπαῖς.
(Αισχύλου: Ορέστεια)

Η σημερινή κοινωνική πραγματικότητα, σε Ελλαδικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο, μας θέτει μπροστά σε καίρια προβλήματα και υπαρξιακά διλήμματα απ' τη λύση των οποίων εξαρτάται η αυτή αύτη ανθρώπινη υπόσταση. Καθημερινά γινόμαστε αυτόπτες μάρτυρες πολιτικών, πολιτιστικών, κοινωνικών, θρησκευτικών γεγονότων και «ανακρούμεν πρύμνων» ή εθελοτυφλούμε, έχοντας την ψευδαίσθηση ότι προβάλλουμε άλλοθι στο ποσοστό ευθύνης που αποδίδεται στον καθένα μας χωριστά για τη συμμετοχή του στα παραπάνω γεγονότα.

Τί έχει να αντιτάξει ο σημερινός άνθρωπος, να προτάξει ή να διατάξει μπροστά στη λαιλαπα που σαρώνει ό, τι Ωραιο, Υψηλό και Μεγάλο; Ή μήπως θα πρέπει να φωνάξουμε, για να μας ακούσουν' μάταια, «Φωνή Βοώντος εν τη ερήμω».

Στις αξίες και στους θεσμούς αντιπαράθετει τις απαξίες και τον ατομικισμό του. Ανάγει σε θεσμούς τα μή θέσμια, τα ειδωλοποιεί, τα προβάλει ως ιδανικά, τα εικονοποιεί και τα προσκυνά. Αποποιεί ως «*persona non grata*» το ήθος, τα έθη, την ταυτότητά του και οικοποιεί τα πάθη, ενδίδει στα α-ήθη και αναγείρει τα τείχη, για να περικλείσει μέσα το κατατεμμένο, ψυχικά και σωματικά, άτομό του. «Ο πολιτισμός» πορεύεται πορεία ανοδική και εξελικτική· μόνο που γλωσσικά και εννοιολογικά απέβαλε την πρωτότυπη λέξη «πόλις - πολίτες» και κράτησε την κατάληξη-ισμός, για να μπορεί να συνυπάρχει με όλη τη χορεία των -ισμών.

με όλη τη λορδα των τοπών.
Αρ' όλους αυτούς ο Μηδενισμός και ο Πανσεξουαλισμός βρίσκονται πάντα στο προσκήνιο της φιλοσοφικής γνώσης και της ηθικοκοινωνικής πραγματικότητας έτσι, ώστε το υλικό που περικλείουν μέσα τους να ανέρχεται στην επιφάνεια και να επιπλέει.

Στον «πολιτισμένο» άνθρωπο της εποχής μας που κατέκτησε τη σελήνη αλλά έχασε τη Γη, που υπέταξε τη Φύση αλλά που έχασε τη φυσική του κατατομή, που εισέβαλε στον κόσμο της επιστήμης, αλλά απέβαλε τον εαυτό του, που ζει με όλες τις ανέσεις, αλλά επιβιώνει λάθρα έχουμε να του επισημάνουμε πόσο φέρει μέγιστη την ευθύνη για όλα, όσα γύρω του συμβαίνουν.

Η εποχή μας, εποχή εκρηκτική, προκλητική, αντιφατική, εποχή των παράλογων απαιτήσεων και διεκδικήσεων, προβάλλει κοινωνικά πρότυπα προς μίμηση και περιθωριοποιεί τα μέλη που δεν εναρμονίστηκαν με τις επιταγές της. Και ο σημερινός άνθρωπος σήμερα βρίσκεται πραγματικά στο περιθώριο όλων, όσα συμβαίνουν γύρω του. Παρακολουθεί σιωπηλός την επανάσταση της γνώσης, της επιστήμης, της τεχνικής. Τα επιτεύγματα του πολιτισμού αντί να του προσφέρουν την ασφάλεια και την ποιότητα της ζωής, του δημιούργησαν άγχος, ανασφάλεια, φόβο, υπερένταση, καχυποψία και κακοβουλία. Σπέρνει ανέμους για να θερίσει θύελλες. Κυνηγά το Αύριο αλλά χάνει το Σήμερα. Δημιουργεί τερατόμορφα οικοδομήματα που τον εκτινάζουν σε απύθμενα βάθη, ψάχνοντας απεγνωσμένα να βρει τον εαυτό του. Το κατώφλι του 21ου αιώνα ο άνθρωπος θα το δρασκελίσει κενός από αισθήματα, εχθρικός προς τον συνάνθρωπό του, κατακερματισμένος ηθικά, υπνωτισμένος πνευματικά, αντικοινωνικός κοινωνικά, άνους τε και μωρός.

Υπάρχει λύση για όλα αυτά; Ο άνθρωπος θα ξαναβρεί τον εαυτό του; Θα επανέλθει στα μέτρα του; Θα δικαιώσει την παρουσία του στη γη ή συνεχώς θα βρίσκεται σε εριστική στάση με τη Φύση; Το «ως χαρίεν άνθρωπος, όταν άνθρωπος ή» έπαψε προ πολλού να εκφράζει τον άνθρωπο του αιώνα μας. Ενός ακόμα αιώνα που άφησε επάνω του το σήμα κατατεθέν του. Πόλεμοι, φυσικές καταστροφές, καινούργιες νόσοι, εγκλήματα, ισοπέδωση των πάντων. Δε μένει τίποτα άλλο παρά να αναφωνήσουμε όλοι μαζί το αισχύλειο: «Οδολύεστε γυν επί ταῖς μολπαῖς».

Απόστολος Κ. Σγούτσος

Με τον καφέ σας

A) ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

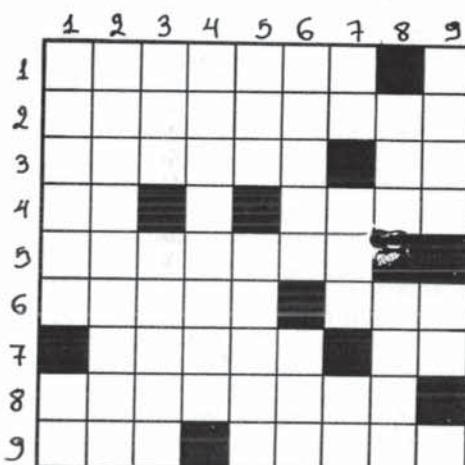
OPIZONTIA

- 1) Εκδίκηση (ξεν.)
 - 2) Δεν αγάπησε ούτε αγαπήθηκε ποτέ
 - 3) Μετριέται με ντεσιμπέλ (αιτ.) — Σταυρολεξολούσουδα
 - 4) 110 — Αυστριακός μουσουργός
 - 5) Η ιδιότητα του τεμπέλη
 - 6) Η πιο ωραία περιόδος της ζωής — Γυναικείο μποκοριστικό

- 7) Εργαλείο του σιδηρουργού — Παρακελευσματικό μόριο
 8) Αντρικό όνομα (με άρθρο)
 9) Υπάρχει και του ήλιου — Αβλαβεῖς - απαραβίαστοι (γεν. αρχ.)

ΚΑΘΕΤΑ

- 1) «πόληος, ασφαλές δίκα» έλεγαν οι αρχαίοι για την Δικαιοσύνη - 'Άγγλων πρόθεση
 2) Ρήμα για προσωρινή στέγαση
 3) Γάλλων βασίλισσα (αντ.) — Ασκείται με την επιμέλειαν κυρίου (γεν.)
 4) Γεωργική εργασία.
 5) Πολεμική βιομηχανία μας (αρχικά) — Περιοχή της Γαλλίας
 6) Κακός χαρακτηρισμός ανθρώπου ...Σουμάκ

- 7) Πόλη του Βελγίου — Αρχαία διάλεκτος — Άρθρο (αντ.)
 8) Πρόβατο (αρχ.) — Αδελφή της Υγείας
 9) Πασάς που παρέδωσε τα Γιάννινα στον ελληνικό στρατό — Τό ίδιο με το 7B οριζόντια

Β' Οι αριθμοί παιζουν

- 1) 1 τούβλο ζυγίζει 1 κιλό και μισό τούβλο. Πόσα κιλά ζυγίζει το τούβλο;
 2) Από μια στατιστική που έγινε στην Αμερική το 1985, το 10% έκανε χρήση ναρκωτικών. Το επόμενο έτος η ίδια στατιστική απέδειξε ότι κάνει χρήση ναρκωτικών το 11%. Πόσο επί τοις % αυξήθηκε το ποσοστό;

- 3) Ένας ηλεκτρικός συρμός μήκους 1 Km θέλει να διανύσει μια σήραγγα μήκους 1 Km. Σε πόση ώρα θα την διανύσει, όταν η ωριαία ταχύτητά του είναι 1 Km/h.

Γ' Ψαρέψτε τα μαργαριτάρια

Είχε να ρθει χρόνια στο χωριό' καμιά δεκαπενταριά. Έφυγε, θυμάμαι, παιδούλα και γύρισε φτασμένη γυναικά. Καθόλου, μα καθόλου δεν έμοιαζε τη Μαρία των δεκαοχτώ χρόνων. Όλα επάνω της είχαν παραλλάξει. Μιλούσε ωραία, ευγενικά, σε χαμηλούς τόνους, γλυκά! Απ' το στόμα της, θαρρείς κι έτρεχε μέλι' μελίρροτος, που λένε. Τώρα, βλέπεις, μου κάνει την πρωτευουσιάνα.

«Και τι κάνετε και πώς είστε; Ευχαριστώ, ευχαριστώ πολύ» και κάτι τέτοια ανόσια και σαχλά.

«Φτου, Κύριε, φυλακήν τω στόματί μου», μην της πω καμιά κουβέντα και με θυμάται μέχρι την επαναχώρησή της. Και μεις που μένουμε εδώ, δηλαδή, δεν έχουμε κοινωνικήν διαγωγήν; Τι παραπάνω έχει η Αθήνα δηλαδή; Το νεφελοσκεπή ουρανό, την κυκλοφοριακή συμφόρεση, το άγχος ή μήπως το θόρυβο; Ήθελα να ξέρω, ποιος την ονόμασε «Κλεινόν άστυ» αυτό, καλέ, είναι παραπάνω κι από ελεεινόν!

Τέλος πάντων! Από παλαιόθεν γνωρίζω την κ. Μαρία και δεν θα καθίσω τώρα να ενασχοληθώ μαζί της. Και πού της συγχρωτίζομαι πολύ της είναι. Το... τσόκαρο!!!

Επιμέλεια σελίδας. Σταυρόλεξο

A.K.Σ.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΩΠΟΤΗΤΑΣ ΨΑΡΙΩΝ

Αγαπητοί φίλοι, ξεκινάμε σήμερα απ' αυτή τη στήλη μια προσπάθεια σωστής ενημέρωσής σας γύρω από την ποιότητα, τη νωπότητα και την υγιεινή κατάσταση γενικότερα, των τροφίμων ζωτικής προέλευσης. Νομίζω πως αρκετά μας ενδιαφέρει, γιατί στη σύγχρονη διατροφή μας, που συνεχώς «κονσερβοποιείται», κάτι φρέσκο, κάτι αγνό έχει άλλη γεύση. Πρώτο θέμα — μη ξαφνιάζεστε — κάτι συνώνυμο με τη καταγωγή μας, συνώνυμο με τους Βερβάτηδες, τα ψάρια! Οχι, δεν έχω πρόθεση να θίξω κανέναν απ' όλους εμάς που γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε κοντά στη θάλασσα. Απευθύνομαι στην νέα γενιά που ζει και μεγαλώνει στην Αθήνα, αλλά η νησιώτικη καταγωγή της δεν της επιτρέπει να γνωρίζει το φρέσκο ψάρι.

Η νωπότητα λοιπόν των ψαριών εκτιμάται απ' τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

1) Την οσμή: Είναι το βασικότερο χαρακτηριστικό. Αυτή στο φρέσκο ψάρι είναι ελαφρώς ιδιάζουσα και μάλλον ευχάριστη, υπενθυμίζοντας τα φύκια της θάλασσας. Πάντως σε καμιά περίπτωση δεν είναι δυσσάρεστη και δεν υπενθυμίζει άλλες μυρωδιές (σήψης, αμμωνίας κ.λ.π.). Η οσμή διαπιστώνεται καλύτερα στη στοματική κοιλότητα και στα βράγχια του ψαριού.

2) Την εξωτερική όψη του σώματος: Το φρέσκο ψάρι έχει επιφάνεια στίλβουσα και χρώματα ζωηρά, με μεταλλικές αποχρώσεις, αναλόγως του ειδους. Τα χρώματα είναι εντονότερα σε ψάρια επιφανειας (αφρόψαρα), όπως είναι οι ρέγγες, οι σαρδέλες, τα μπαρμπούνια, κ.ά. παρά σε ψάρια που ζουν σε βαθύτερα νερά.

3) Τη νεκρική ακαμψία: Το σώμα των ψαριών, μόλις συλληφθούν, είναι εύκαμπτο, αλλά μέσα σε λίγα λεπτά, αναλόγως του μεγέθους, γίνεται συμπαγές, λόγω της νεκρικής ακαμψίας. Η νεκρική ακαμψία διαρκεί 15-17 ώρες, αναλόγως της εξωτερικής θερμοκρασίας. Κατά τη διάρκεια της νεκρικής ακαμψίας, το ψάρι μέσου μεγέθους δεν κάμπτεται, όταν κρατηθεί σε οριζόντια θέση απ' το κεφάλι (δοκιμή του Cutting). Επίσης, το σώμα του ψαριού ψηλαφούμενο με τα δάκτυλα είναι συμπαγές και δεν αφήνει τα αποτυπώματα αυτών.

4) Τις εκκρίσεις: Η εξωτερική επιφάνεια του φρέσκου ψαριού είναι πάντοτε υγρή, καλυπτόμενη από ελαφρύ στρώμα καθαρής βλένης, χωρίς άλλες εκκρίσεις.

5) Τα λέπια: Αυτά στα νωπά ψάρια επικα-

λύπτονται στενά, όπως τα κεραμίδια μιας στέγης, και προσφύονται ισχυρά στο υποκείμενο δέρμα, είναι έφυγρα και στίλβονται και ουδέποτε κολλώδη. Με τη πάροδο του χρόνου όμως αρχίζουν να αφυδατώνται, να χαλαρώνουν και να αποσπώνται εύκολα. Υπάρχουν όμως και ψάρια που έχουν φυσιολογικά τα λέπια χαλαρά και ευκολά αποσπώμενα, όπως η σαρδέλλα, η μαρίδα, η ρέγγα, κ.ά.

6) Τα μάτια: Αυτά στα φρέσκα ψάρια είναι διαυγή, ζωηρά, στίλβοντα και πληρούν ολόκληρο τον κόγχο. Με την πάροδο του χρόνου γίνονται μαλακά, επίπεδα, αφυδατώνται και βυθίζονται μέσα στο κόγχο χωρίς να τον πληρούν.

7) Τα βραγχιοκαλύμματα: Αυτά προσφύονται στερεά στο κεφάλι, είναι έφυγρα και ουδέποτε φέρουν κηλιδες.

8) Τα βράγχια: Αυτά, στο νωπό ψάρι, είναι ροδαλά ή κόκκινα όπως το αίμα, έφυγρα, στίλβονται και με ευχάριστη μυρωδιά, σαν τα φύκια της θάλασσας.

Στα ψάρια που δεν είναι φρέσκα, τα βράγχια αρχίζουν να αφυδατώνονται, να γίνονται σκοτεινότερα και παρερχόμενου του χρόνου να αποχρωματίζονται. Αποβάλλουν δε ισχυρή και δυσάρεστη μυρωδιά, συνήθως αμμωνιακή.

9) Την κοιλιά: Η κοιλιά του φρέσκου ψαριού είναι κυλινδρική ή ελαφριά, πεπιεσμένη πλευρικώς, αναλόγως των ειδών. Δεν πρέπει να είναι ούτε διογκωμένη, ούτε τελείως πεπλατυσμένη, ούτε σχισμένη. Τα επ' αυτής λέπια πρέπει να είναι άθικτα, στίλβοντα, διαυγή και λευκωπά. Αυτή να μην φέρει κηλιδες κόκκινες, μελανές ή πράσινες. Η εμφάνιση κηλιδών στη κοιλιά υποδηλώνει έναρξη αποσύνθεσης.

10) Τα σπλάγχνα: Κατόπιν διάνοιξης της κοιλιάς, τα σπλάγχνα των φρέσκων ψαριών προβάλλουν στίλβοντα, λεια, υπόλευκα, άθικτα και άσματη με φυσιολογική μυρωδιά ψαριού. Στα μη νωπά ψάρια τα εσωτερικά όργανα και κυρίως το συκώτι, έχουν αυτολυθεί, πολτοποιηθεί και αποβάλλουν δυσάρεστη μυρωδιά.

Το δέρμα, η σάρκα, τα οστά είναι μερικά στοιχεία ακόμη, στα οποία στηριζόμαστε για τη νωπότητα των ψαριών. Η λαϊκή όμως παροιμία πως το «ψάρι βρωμάει απ' το κεφάλι» πιστεύωντας βοηθά, πολύ συμπυκνωμένα, πάνω στο θέμα που αναπτύξαμε.

Ευχαριστώ
Βογιατζής Γιάννης
ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠ' ΤΗ ΒΡΙΣΑ

**ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΥ - ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΡΙΣΑΣ
«ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΤΑΝΤΙΝΟΣ»
Βρίσα 26η Σεπτεμβρίου 1988**

Εις απάντησιν επιστολής Αντισμηνάρχου κ. Δημητρίου ΣΚΙΑ δημοσιευθείσης εις το υπ' αριθμ. 8 τεύχος του περιοδικού ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ ΤΗΣ ΒΡΙΣΑΣ, σας πληροφορούμε ότι, προφανώς λόγω μη ενημερώσεώς του, αναφέρει ότι «Μέσα στα πλαισια της γενικής ενημέρωσης των συγχωριανών μας, θα μπορούσε να είχε δημοσιευτεί στον «Αντίλαλο της Βρίσας» το παρακάτω γεγονός. Κατά τον εορτασμό της Ιεράς Πανηγύρεως του Αγίου Κωνσταντίνου κατά το έτος 1987 σήμηνος πολεμικού α/φών υπερίπτατο του χωριού μας με αρχηγό του σχηματισμού τον Αντισμήναρχο Δημ. ΣΚΙΑ προς τιμήν του πολιούχου του χωριού μας».

Για το μοναδικό πράγματι στα ιστορικά του χωριού μας ανωτέρω γεγονός απεστάλη υπό της Επιτροπής Πολιτιστικών και εορταστικών εκδηλώσεων «ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ» εις στον κ. ΣΚΙΑ ευχαριστήριος επιστολή με ημερομηνία 21/5/87 και η οποία δημοσιεύτηκε εις το υπ' αριθ. 5 τεύχος του περιοδικού.

Ο Πρόεδρος Επιτροπής
Κων/νος Π. ΠΕΤΡΑΣ

ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ

Φίλε Αλέξανδρε. Πάντα ευχάριστα διαβάζουμε τα γραφόμενά σου στον «Αντίλαλο». Η παρουσία σου όμορφη κι εποικοδομητική. Πρέπει όμως να απαντήσω στο τελευταίο σου σχόδιο. Λοιπόν: Για το δάσκαλο, που λέει ότι εγγραφε παλιότερα κανένα κουτσό ή στραβό, που έπεφτε στην αντίληψή του, μάθε ότι, ούτε κουράστηκε, ούτε τα βλέπει να είναι όλα μέλι - γάλα. Το αντίθετο συμβαίνει. Έρχεται όμως ώρα, που βαριέται ή πικραίνεται, γιατί και φοβερή λογοκρισία του κάνουν (παλιότερα), και τα γραφόμενά του είναι «φωνή βοώντος εν τη ερήμω».

Όσο για το «βριγιό» σωστά μεν, αλλά..

Ακολουθούμε την παράδοση του χωριού μας, και δεν μας ενδιαφέρει τι κάνουν σε άλλα μέρη της Ελλάδος. Τουλάχιστον απ' ότι θυμάμαι, ο συγχωρεμένος ου Μήτσους, τον «Βριγιό», έκαιγε, και συνέχεια, απ' τα χρόνια εκείνα, κάθε δευτερανάσταση «του Βριγιό» καίμε. Πασίγνωστο είναι ότι στη Βρίσα καίνε «του Βριγιό». Ποτέ δεν ακούστηκε να λέγεται Ιούδας, ούτε από χωριανούς, ούτε από ξένους. Τώρα αν είναι ο προδότης μαθητής αίτιος της σταυρώσεως του Χριστού ή οι Εβραιοί, ή κάποιος άλλος, αυτό είναι άλλη ιστορία, και θα πέσουμε σε βαθιά νερά.

Φίλε κ. Καρρά. Διαφωνώ με το σχόλιό σου «Κοσμητικά ένστημα». Αν κατάλαβα καλά, δεν πρέπει να θίγουμε τα κακώς κείμενα. Έτσι τουλάχιστον διαφαίνεται. Ή πρέπει να παραδεχτούμε ότι το χωριό μας κατοικείται μόνο από αγίους και οσίους, ότι όλα βαίνουν άριστα και αίσια, και γι' αυτό το μόνο που αρμόζει είναι αίνοι και θυμιάματα. Έχω τη γνώμη ότι, όταν επισημαίνονται τα κακά και τα άσχημα, διορθώνεται καλύτερα η κατάσταση. Τώρα αν οι απόγονοί μας, μας δούνε σε «φίλμ νουάρ», τί ήθελες; αντί για «νουάρ» να το βάψουμε με χρώματα της αρεσκείας μας; Και έτσι οι επερχόμενες γενεές να θρηνούν τον απολεσθέντα παράδεισο με τους αγγέλους του;

Και για την ποιήτριά μας Βαρβάρα τί να σου πώ; Αν διαβάσει Ζευγώλη και τον έναν και τον άλλον (όπως τη συμβουλεύεις) και αν κάνει κλικ αριστερά ή δεξιά, τότε θα πάψει να είναι η Βαρβάρα. Άσε την να γράφει όπως νοιώθει, αυθόρμητα κι αγνά.

Αγαπητέ Δημήτρη Σκιά. Δικαίως παρατηρείς ότι δεν δημοσιεύτηκε στον «Αντίλαλο» το γεγονός που αναφέρεις στο προηγούμενο φύλλο της Εφημερίδος, ότι κατά την εορτήν του Αγίου Κων/ίνου, σημήνος πολεμικών αεροσκαφών, με αρχηγό εσένα, υπερίστατο του χωριού μας. Και όμως δημοσιεύτηκε. Δεν θα υπέπεσε στην αντίληψή σου. Διάβασε τον «Αντίλαλο» Τεύχος 5, Έτος Ε. Ιούλιος - Αύγουστος 1987, Σελίδα 8. Απευθύνεται σε σένα πρωπικά, εκ μέρους της επιτροπής.

Α. Στεργίου

Το έρημο... χωριό μας

Ζωή είχε πάντα το χωριό
και ζούσαμε ωραία
οπού μια μέρα σήκωσαν
δικιά τους παντιγέρα

Και φύγαν όλοι από εδώ
πήγαν για να πλουτίσουν
αλλά μια μέρα όλοι τους
πίσω θέλησαν να γυρίσουν

Θα έλθει μια εποχή χωριό θε να ζητήσουν εκεί που εγεννήθηκαν θαρθούν να ξεψυχήσουν

Κί όπου ειναι ένα παλιόσπιτο
θάρθουν για νά το σάξουν
μες τα βαθιά γεράματα
μέσα θέ να φωλιάσουν.

Μετανοιωμένοι είναι και αυτοί οι εγκαταλειπόμενοι απ' τού χωριού την εμορφιά, εργάτες μορφωμένοι

Ελάτε για να αρχίσουμε
ζωή ευτυχισμένη
μες το χωριό μας το όμορφο
και ας είστε γερασμένοι.

· Ήρθαν κάμπουσ' χωρις μαλλιά
πάνω στη κεφαλή τους
ούτε τα χέρια πιάνουν πια
για δέσουν το βρακί τους.

Βαρέθηκα την ξενιτιά της πόλης πια το άγχος θέλω να έλθω στο χωριό δεν ξέρω αν κάνω λάθος.

Παλιότερα μές τη Βρισά
γινόταν γιούνια κβάρα
τώρα δεν γίνεται κανείς
φύγαν «διαβόλ τη μάνα»

Πρό δέκα χρόνια η Βρισά
είχε πολὺ κοσμία
φύγαν τα νιάτα απὸ εδώ
έμεινε η γερουσία

Ερήμωσε πια το χωριό
μείναν μόνο οι γέροι
και δεν μπορούνε πια
κιαυτοί να καν κανένα γλέντι
Μείναν δυο τρεις μέσ το χωριά
και έχουνε ελπίδα

Γιαυτό να τους προσέχουμε
και να παρακαλούμε
να είναι πάντοτε γεροί
ευάς για να γλεγνούνε

Μυρσίνη Χαχαδάκη

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠ' ΤΗ ΒΡΙΣΑ

‘Ηρχισαν αι εργασίες γενικής ανακαίνισης του παρεκλησίου ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ του Νεκροταφείου μας.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ του Νεκροταφείου μας.
Επίσης αι εργασίες στεγανοποιήσεως
της στέγης του παρεκλησίου ΑΓΙΟΣ ΚΩΝ-
ΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Υπέρ του Ιερού Ναού Ζωοδόχου Πηγής προσεφέρθησαν αι κάτωθι δωρεαί: Ο κ. Αθανάσιος Γ. Νικέλλης εξ Αμερικής

Δρχ. 43.000

Κατά μήνα Σεπτέμβριον αφίχθη στο χωριό μας εξ Αμερικής ο αιδεσμοτάτος Παττήρος Νικόλαος Ε. Κώσσης όστις κατά την εορτήν του Αγίου ΦΩΚΑ ετέλεσε την ακολουθία του Εσπερινού καθώς και την θείαν λειτουργίαν μετά κηρύγματος. Αξιοση-

μείωτο είναι η μεγάλη αγάπη και το ενδιαφέρον που επιδεικνύει για το χωριό μας.

Εφέτος κατεβλήθησαν αποζημιώσεις εις τους δικαιούχους που υπέστησαν ζημιές στα ελαιόδεντρα από τον παγετώνα Μαρτίου 1987.

Αι αποζημιώσεις που κατεβλήθησαν ανήλιθον εις το χρηματικόν ποσόν 20.500.000 είκοσι εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών.

Στο Αγροτικό ιατρείο του χωριού μας το ποθετήθηκε ο ιατρός Δημήτριος ΠΑΠΠΑΣ. Πρόκειται περί νέου επιστήμονος με αγάπη προς το επάγγελμά του και με όρεξη για δουλειά.

Κωνσταντίνος Π. ΠΕΤΡΑΣ
Αντιπρόσωπος εν Βρισα
του Συλλόγου Βρισαγωτών Αθήνας

**Λόγια του μακαρίτη μπάρμπα Δημητρού
Ν. Σιγιώργη**

Πριν αρκετά χρόνια όταν ήμουν στο χωρίο είχα βάλει συνέταιρο στο καφενείο μου τον Παναγιώτη Ι. Κώσση, ο οποίος την εποχή εκείνη και για μια Δεκαετία περίπου ήταν Πρόεδρος του Ελαιουργικού Συνεταιρισμού Βρίσας. Φυσικά ο εκάστοτε πρόεδρος είναι χωρίς μισθό, σας το κάνω γνωστό αυτό γιατί έχει άμεση σχέση με τον παρακάτω διάλογο που ακολούθησε. Θάταν περίπου 10 η ώρα το πρωΐ, όταν ήλθε ο μπάρμπας Δημητρός στο καφενείο μου, κάθεται στο τραπέζι ακουμπάει το σαγόνι του στη μαγκούρα του, η συνηθισμένη στάση όταν καθόταν, μου φωνάζει: 'Ω Κώστα, κάνε μου ένα καφέ κουρασμένο γιατί μόλις ήλθα από τα χωράφια έφερα ένα γομάρι ξύλα. Ας σημειωθεί ότι ο μπάρμπα - Δημητρός δεν δούλευε λόγω της αναπτηρίας που είχε' απλώς μας έκανε χιούμορ. Φτιάχνω τον καφέ και το σερβίρω εγώ, ενώ ο Κώσσης βρισκόταν στο μπουφέ. Πίνει δυο γουλιές από τον καφέ του ο μπάρμπα Δημητρός και μου λέει: 'Ε Κώστα, πόσο κοστίζει ένας καφές; Τότε πουλούσαμε όλα τα ποτά 1,50 δραχμή', στην ερώτηση του βρίσκουμα σε αμηχανία και δεν μπορούσα να απαντήσω. Βλέποντας την αμηχανία μου, αυτή με βγάζει από το αδιέξοδο και μου λέει, θα μου πεις ότι στοιχίζει 1 δραχμή; η άλλη μισή δραχμή γιόκα μου τί είναι; είναι ο κόπος σου μου λέει σε κάθε ποτό που θα σερβίρεις θα βγάζεις μισή δραχμή. Τώρα πώς είναι δυνατόν να υπάρχουν άνθρωποι να εργάζονται 1 ημέρα, 2 ημέρες, 3 ημέρες, 4 ημέρες, 5 ημέρες, 6 ημέρες, 7 ημέρες, μια εβδομάδα, 2 εβδομάδες, 3 εβδομάδες, 4 εβδομάδες, 1 μήνα, 2 μήνες, 3 μήνες, 4 μήνες, 5 μήνες, 6 μήνες, 7 μήνες, 8 μήνες, 9 μήνες, 10 μήνες, 11 μήνες, 12 μήνες, ένα χρόνο, 2 χρόνια, 2 χρόνια, 4 χρόνια, 5 χρόνια, 6 χρόνια, 7 χρόνια, 8 χρόνια, 9 χρόνια, 10 χρόνια δωρεάν γιόκα μου, δεν κουράστηκαν; εδώ ένα καφέ κάνεις για να βγάζεις μισή δραχμή πόσο μάλλον τόσα χρόνια να εργάζεσαι χωρίς να πληρώνεσαι; Ακούοντας τα τελευταία λόγια του μπάρμπα Δημητρού ο Κώσσης κατάλαβε ότι τα έλεγε γι' αυτόν κάτι πήγε να πει, αμέσως ο μπάρμπα Δημητρός που περίμενε αυτή την αντίδραση του φώναξε: 'Ένοχος, Ένοχος, μόνος σου ομολόγησες εγώ δεν ανέφερα όνομα κανενός. Κόκκαλο μείναμε όλοι μας με την παραβολή του.

Κ. Αναγνώστου

Μια διόρθωση από το πιο προηγούμενο τεύχος: «ο Δράκος της Τζίβας». Είχα γράψει ότι ήλθαν πρόσφυγες από την Πόλη, ενώ το αληθές είναι από την Σμύρνη», ας με συγχωρέσει ο αδελφός του, Βασιλάκης για το λάθος αυτό.

K.A.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

'Εγινε ο χορός του Συλλόγου μας. Ωραία βραδιά. Ωραία διασκέδαση μέχρι το πρωΐ. Πολιτισμένα κι όμορφα. Αλλά ο καθένας παρατηρούσε ένα όχι ευχάριστο φαινόμενο. Το μεγαλύτερο ποσοστό των προσελθόντων, ήταν χωριανοί μας που διαμένουν στην Αθήνα ή αλλού. Ελάχιστοι οι κατοικούντες μονίμως εδώ. Γιατί; Ξέρουμε όμως να κριτικάρουμε και να σχολιάζουμε κακόπιστα τον Σύλλογο. Πώς θα πάει μπροστά, αν δεν τον βιηθούμε όλοι μας;

Παρουσιάστηκαν και οι βρακάδες για να χορέψουν. Ήσως σε ώρα όχι και τόσο κατάλληλη. Μήπως όμως έπρεπε (και εκ μέρους αυτών που χόρευαν εκείνη τη στιγμή, και εκ μέρους του Συλλόγου) να γίνει μια προσπάθεια για να χορέψουν οι βρακάδες, και να δοθεί μια διαφορετική νότα στην όλη διασκέδαση;

Ανοιχτό γράμμα
Προς τον Κύριον Γ. Γεωργήν
στην Αθήνα
από τον Παν. Καρά
από την Βρίσα

Αγαπητέ Γιώργο,

Σε χαίρομαι που έχεις την όρεξη και βρίσκεις και τον καιρό μέσα στην πολύβοη Αθήνα και κάθεσαι και γράφεις. Κι' έρχεσαι με την σκέψη σου να δεις και λίγο το χωρίο μας.

Η αφορμή Γιώργο για το σημερινό μου γραφτό, όπως και για τα προηγούμενα ξεκίνηντα απ' τα δικά σου σε προηγούμενο τεύχος.

Μ' έκαναν ξεχωριστή εντύπωση κι' έχουν ανάγκη αυτές οι σκέψεις σου, αυτές οι προτάσεις σου ξεχωριστής μελέτης κι' ανάπτυξης. Κι' έπιασα να σε γράψω, να προσφέρω μια συνέχεια σ' αυτή την αρχή. Να μην περάσουνε αυτά τα γραφτά σου απαρατήρητα.

Έπιασα λοιπόν απ' την αρχή. Από χρόνια επεσήμανα να κινείται ελεύθερα — μια κηλίδα για την αγωγήν μας — μέσα στην ευγενικά προσπάθεια του Αντίλαλου. Δεν παρακάμφθει δε ούτε από μέρους σας αυτός ο σκόπελος. Έγραψα λοιπόν να υπογραμμίσω να μπει ένας φραγμός. Δεν είναι σωστό. Γιατί μεις τα διαβάζουμε κι' ούτε καν τα προσέχουμε, μα στο μάτι του ξένου και του χρόνου γίνονται αυτά ομόλογα της ποιότητάς μας. Εθεώρησα άπρεπο να παραθέσω ονόματα και να επαναλάβω αποδείξεις. Δεν ήθελα να θίξω κανέναν. Ότι έγινε καλά. Γιατί και τις περισσότερες φορές αυτό γινόταν όχι από πρόθεση. Λοιπόν λίγη προσοχή. Κι' από μέρους μου αυτό τελείωσε.

Και τώρα η συνέχεια, στο κύριο θέμα. Επαναλαμβάνω, η εντύπωση η ξεχωριστή βρίσκεται που με τα γραφτά σου πλησιάζεις τα καφτά προβλήματα του χωριού μας. Απλώνεις το χέρι σου πάνω στην αιμάτουσα πληγή της νεοβρισαγώτικης πραγματικότητας. Τα κτήματά μας και τα παιδιά μας...

Ο καθένας μας λίγο πολύ έχει εδώ στο χωριό κάτι σε κτήματα. Πού πριν είκοσι χρόνια του ήτανε ένα αρκετά υπολογισμό στήριγμα. Και που δυστυχώς χρόνο με το χρόνο έφθινε έως ότου σήμερα εκμηδενίστηκε. Αυτό τώρα έγινε για τους μισούς — ας γράψω — που δεν μπορούν να τα εργαστούνε προσωπικά. Μα έπειτα από δέκα χρόνια — πολλά έγραψα — τι ίδιο θα γίνει και τους υπόλοιπους, θάχουνε δηλαδή την ίδια μοίρα, εαν δεν εκσυγχρονιστούνε. Γιατί ακόμα, σημάδι τέτοιο δεν φαίνεται. Αγοράζουμε σύρματα και σιδερένιους πασσάλους και φράζουμε τα χωράφια μας, ενώ επείγει να περάσουμε στη μηχανική καλλιέργεια και στη παραγωγή αγαθών με ζήτηση απ' την αγορά.

Χτύπησε η καμπάνα της καινούριας εποχής. Κι' εδώ πριν 30-40 χρόνια. Εμείς δεν την ακούσαμε ή την ακούσαμε και κάναμε τον αδιάφορο τον κουφό. Άλλοι αλλού είχανε το θάρρος και τη γνώση ν' ακολουθήσουν. Εμεις εδώ ανατολίτες (και οι πέριξ ημών οικούντες). Μείναμε πάνω στο παλιό δρόμο της ζωής.

Και πάλι πάνω σ' αυτόν τον παλιό δρόμο βρεθήκανε άνθρωποι μας που είχανε την όρεξη, τη δύναμη, άσβεστη τη φλόγα της προκοπής κι' έκαναν σωστά θάύματα. Χιλιάδες καινούρια λιόδενδρα. Άλλα, αλλά, η μεγάλη η σκληρή αυτή προσπάθεια απ' την αρχή της έφερνε μέσα της την καταδίκη της. Γιατί; Γιατί ήτανε στην ου-

ρά μιας εποχής που πέθανε.

Μας έλειψε ο οδηγός, και μείναμε κολλημένοι στην παράδοση. Ποιάς παράδοσης; οι τελευταίοι, της Μυθικής, που χάνεται χιλιάδες χρόνια πίσω μέσα στα μυθικά της προϊστορίας μας και στα βιβλικά της θρησκείας μας. Γιατί μεις έως χθες εξακολουθούσαμε ακόμη να κρατούμε το ξύλινο αλέτρι του Τριπτόλεμου και του Αβραάμ — και είχαμε το βόδι σύντροφο και βοηθό στη ζωή μας.

Οι νέοι μας δεν γνωρίζουν τώρα τίποτα απ' την μακραίωνη αυτή συμβίωση που είχαμε με το υπομονετικό και γεμάτο ημεράδα βόδι. Κι' αυτού βρίσκεται ακριβώς ο κόμβος. Γι' αυτό σήμερα απ' τον αέρα του χωριού μας έχει φύγει κάτι. Γιατί, την πραότητα του βοδιού, την διαδέχητκε η τραχύτητα του μοτέρ.

Μάλιστα, το χωριό μας μαζί με τους λιθόστρωτους δρόμους του, μαζί με τις ακακίες του, τις κληματαριές τους, τις τσιτσιφίες του, μαζί με τα εκατό πενήντα βόδια του, μαζί τέλος μ' όλη την ειδυλλιακή αυτή γραφικότητά του, έχασε μαζί και το πιο ακριβό γνώρισμά του. Την φιλική και την συγγενική αμοιβαία, κοινωνική και οικογενειακή όχι συμπάθεια αλλά — συμπαράσταση.

Περάσαμε σε νέους τρόπους ζωής. Πού πριν από σας, με παράπονο, αλλά και μ' ακριβεία το διετύπωσε σε — περασμένο τεύχος ο Κύριος Π.Π. στο «Ανάλυση μιας παρεξήγησης».

Τώρα θα μου πεις, γιατί στα γράφω όλ' αυτά. Στα γράφω για να σου πω πώς βρεθήκαμε — πώς ζούμε — στο μεταίχμιο μιας κοισμοϊστορικής περιόδου. Στον ορίζοντα του χρόνου βλέπουμε να χάνεται ένας τρόπος ζωής χιλιετηρίδων αμετάκλητα και μεις μείναμε — εννέα — μπροστά στο χαίνον χάσμα της σημερινής πραγματικότητας. Χωρίς, να κάνουμε καμά σκέψη, ανικανοί και για την πιο μικρή πράξη.

Έρχονται πολλοί, ρωτούν, βρε Μάνο τι θα γίνει με τα κτήματα: Μεις φθάσαμε πια μπροστά στη μεγάλη πόρτα. Κι' εγώ πάλι δεν παύω να ρωτώ πιο πέρα. Καμιά απάντηση.

Και με την σειρά έρχεσαι και συ Γιώργη και ρωτάς:

Λοιπόν σαν απάντηση γράφω αυτά σήμερα. Απ' εδώ μην περιμένετε τίποτα. Το γραφείο της Κοινότητας, ο Συνεταιρισμός, τώρα και σαράντα χρόνια «καθεύδουν υπό μανδραγόρα» όπως θάλεγε ο δάσκαλοςνης. Είναι ή έγιναν ταμπλώ μοναχά για κομματική αντιπαράθεση.

Αν θα γίνει κάτι, το πρώτο βήμα θα γίνει απ' αυτόν. Και το πρώτο βήμα σήμερα — είναι η Ομάδα — η έκφραση της νέας κοινωνικής ζωής. Όλοι μαζί και ο καθένας για λογαριασμό τους. Όλοι όσο βρισκόσαστε αυτόν θα συγκεντρωθείτε — θα κάνετε γραφεί. Κι' έπειτα θ' αρχίσει η έρευνα. Υπάρχουν πρώτα-πρώτα καταρτισμένοι επιστήμονες δικοί μας. Υπάρχουν έπειτα τ' αναπτυξιακά προγράμματα της Κυβέρνησης — τί έγινε, και τί γίνεται εδώ στη χώρα μας και τί μπορεί να γίνει και στην περίπτωσή μας.

Έπειτα πιο πέρα, στην Ευρώπη. Και προ παντός στη νότιο Γαλλία, που πριν χρόνια μ' εκείνο που ονομάστηκε «συμβατική αγροκαλλιέργεια». Μια συλλογική κινητοποίηση περιουσιακών στοιχείων και προσωπικής εργασίας. Κλισέ αρχικά, πανομοιότυπο με τα προβλήματά μας. Τι έγινε;

Δεύτερο βήμα, είναι δυνατόν να δημιουργηθεί δεύτερη ομάδα — γραφείο — εδώ, από 10-15 οικογένειες τώρα στην αρχή. Και μη μας τρομάζει — η πληθυσμιακή αποδυνάμωση — όπως γράφουν. Τέτοιο πρόβλημα δεν υπάρχει ακόμη στη χώρα μας. Ένα προσκλητήριο σάλπισμα στους απανταχού Βρισαγώτες η κατάσταση βελτιώνεται. Όσοι βρίσκονται σ' εφεκτική οικονομική κατάσταση, πολλοί, που νοσταλγούν κι' εύχονται να τους δοθεί αφορμή, αιτία, επιστροφής, δύοι από τα κέντρα παίρνουν σύνταξη, σιγά, σιγά, μέσα στα πέντε πρώτα χρόνια θα αναπτυχθεί ικανή ομάδα εργασίας. Αρκεί απ' την αρχή να δοθούν θετικές εγγυήσεις παραμονής κι εργασίας.

Τώρα ξεχωριστά θέλω να τονίσω πως πάντα και παντού υπάρχουν οι απαισιόδοξοι, οι μεμψήμεροι οι μυγιάγγιχτοι. Πώς χωρίς αυτούς δεν γίνεται ποτέ καμιά δουλειά - πρέπει να υπάρχουν, κι' εδώ.

Η απάντηση είναι. Όχι απλώς σπασμοί, μ' άρχισαν οι ακρωτηριασμοί πάνω στο σώμα του άρρωστου. Εγκατάλειψη, και ερήμωση άρχισε να σκεπάζει την αγροτική μας περιφέρεια. Κι' ότι μέσα στην ερχόμενη δεκαετία τα τέσσερα πέμπτα της αγροτικής μας επιφάνειας θα μένουν ακάλυπτα από κάθε μέριμνα και προστασία. Κι' όποιος αμφιβάλλει μπορεί να το δει από τώρα — λοιπόν προκειμένου να μη γίνεται τίποτα — να γίνει μια προσπάθεια. Πού μέσα στα πρώτα πέντε χρόνια θα ξέρουμε τί μπορούμε να κάνουμε. Και μέσα σε δέκα άμα υπάρξει συγκατάθεση — σύμπνοια θάχουμε βρει το σωστό δρόμο.

Και μιλάμε βέβαια τώρα πια για τα παι-

διά. Η ατμόσφαιρα θάχει καθαρίσει από την νέφωση. Αφού οι γεννηθέντες επί Αβδούλ Χαμίτ θάχουμε πρώτα απέλθει. Τι θα βρούνε και τι θα κάνουνε;

Θα βρούνε μια αγροτική περιφέρεια γύρω στο χωριό μας 65-70 χιλ. στρέμματα. Με θαυμάσια — εξαιρετική — εδαφολογική φυσική διαμόρφωση. Άγονα αρμυρά εδάφη δεν υπάρχουν. Παρά, όλα καλλιεργήσιμα γονιμότατα και δεχτικά για όλα τα φυτά και τα δένδρα της εύκρατης και της ημιτροπικής ζώνης. Και με ηλιοφάνεια νομίζω δεύτερη η περιοχή στη χώρα μας. Άφθονα υπόγεια ύδατα και γενικά στο σύνολό τους αυτές οι εκτάσεις είναι σκεπασμένες με δένδρα και θαμνοκάλυψη. Με σταδιακή πορεία και με επιστημονική επεξεργασία των προβλημάτων της ενδιάμεσης αυτής σημερινής κατάστασης επαναλαμβάνω πιστεύω πώς σύντομα θα βρεθεί ο σωστός δρόμος.

Τ' άλλο το σκέλος της οικονομικής στήριξης είναι τα γύρω στα τρίαντα χιλιόμετρα - παραλία - ακτή - αμμώδης. Πάνω σ' ένα καίριο σημείο — με παγκόσμιο ενδιαφέρον — ένα κομμάτι απ' την μεγάλη λεκάνη του Αιγαίου. Πού οσονούπω αν δεν προφθάσουμε χάνεται για πάντα από τα χέρια μας. Οι σκοτεινές δυνάμεις ήδη κινούνται προς αλλοτρίωση.

Και το μικρό μας το χωριό θα γίνει μια πολιτεία; Εκθαμβωτικής ομορφιάς και πλούτου. Και θα πηγαίνουν τα παιδιά να μορφώνονται στ' ανώτατα πνευματικά ιδρύματα του κόσμου. Ότι θέλουν, ότι μπορούν από τις παλιές ή απ' τις καινούριες Επιστήμες και Τέχνες. Και θα γυρίζουνε εδώ, εδώ που θα τους περιμένουνε. Κι' όχι να παίρνουν ένα χαρτί σαν και τώρα και να γυρίζουνε με την ψυχή στο στόμα να εκλιπαρούν χρόνια — και χρόνια για ένα διορισμό.

Συνοπτικά και πολύ πρόχειρα εκθέσαμε την σημερινή κατάσταση, εύχομαι να βρεθούνε οι αρμόδιοι να μας πούνε για το αύριο.

Χαιρετώ πάντα μ' αγάπη

Π.Κ.

Σημ.: Στο περασμένο Τεύχος — στα κομητικά — έγιναν λάθη. Το στενό πλαίσιο έγινε φωτεινό. Το αίσθημα έγινε αίσθημα και η Μυρτιώτισα λυρτιώτισα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Αθηνά Νικέλλη - Καπετάνιου γέννησε αγόρι.
Η Φωτεινή Νικέλλη σύζυγος Ιωαν. Νικέλλη (οδοντίατρος) γέννησε αγόρι.
Τους ευχόμαστε να τα χαιρονται

Βαπτίσεις

Ο Βασίλης Απ. Αναγνώστου και η σύζυγός του Δέσποινα βάπτισαν το αγοράκι τους, Κωνσταντίνο.
Ο Νίκος Χαρ. Γκουγκούλιος και η σύζυγός του Ιγνατία βάπτισαν το αγοράκι τους Χαράλαμπο.
Τους ευχόμαστε να τους ζήσουν.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

— Αλέξανδρος Ιωάννου Καβρός αρραβωνιάσθηκε μετά της Ειρήνης Νικ. Συρήμη.
— Γεώργιος Ευστρ. Ζούρος μετά της Σταυρούλας Αιμιλίου.
Τους συγχαίρομε

Γάμοι

— Νίκος Παναγούλιας ενυμφεύθη την Μαρία Ιωάννου Νικέλλη.
— Ιωάννης Προυμίδης ενυμφεύθη την Μαριάνθη Δημ. Κανέλλη.
— Ευάγγελος Μαυραγάνης ενυμφεύθη την Μαρία Κ. Κρουσταλιού.
— Γεώργιος Χριστέλλης ενυμφεύθη την Τούλα Καρλάγανη.
Τους ευχόμαστε βίον ανθόσπαρτον.

Θάνατοι

Ευστράτιος Κ. Καλατζής
Σταύρος Δ. Σκιάς
Κώστας Γ. Παπαπαναγιώτου

Βαθιά συλλυπητήρια στις οικογένειές των.

Ο Παναγιώτης Γεωργ. Ιατρέλλης τελείωσε την Ιατρική σχολή. Του ευχόμεθα «Καλή Σταδιοδρομία».

ΑΛΛΑΓΕΣ και ΝΕΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Σκιάς Δημ. του Ιωαν. Μαιάνδρου 5 Χαλάνδρι, Τ.Τ. 15125

Νικέλλης Μενέλαος Μυστακοπούλου 6, Άργος

Σάμιος Ιωάν. του Ξενοφ. Ήρας 1, Γαλάτσι Τ.Τ.

Σάμιος Ξενοφών Σωκράτους 20-22, Γαλάτσι Τ.Τ.

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

Βερβάτης Γεώρ. του Στυλ. Γιαννάκας Μιχαήλ του Σταυρ. Κώστας Ευάγγελος του Αθαν. Νικέλλης Μενέλαος του Μαργ. Ράκκα - Τσολάκη Παναγιώτα Σάμιος Ξενοφών του Ιωάννη Ταξιδής Δημήτριος του Γεωργίου Φώτας Μιχαήλ του Γεωργίου

Με μεγάλη χαρά και ευχαρίστηση σας αναγγέλλομεν τα νέα μέλη του Συλλόγου μας.

Κατόπιν αυτών η συντογενής δύναμις των μελών μας έφθασε στα 241.

Ο Πρόεδρος της Κύπρου

Η είσοδος των Γερμανών στην Ελλάδα ανάγκασε τότε τον γιατρό Βάσο Βασιλείου να εγκαταλείψει το νησί μας. Μαζί του το εγκατέλειψε και ένα δεκάχρονο αγοράκι, ο σημερινός Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Γιώργος Βασιλείου.

Τα πρώτα μαθητικά του χρόνια τα έζησε λίγα μέτρα από το ναό του Αγίου Θεράποντα στο κέντρο της Μυτιλήνης, στο σπίτι που σημερινή ιδιοκτήτρια ή κ. Κορνηλία Βέτσου — ο σύζυγός της είχε μαιευτική κλινική. Έπαιξε με Μυτιληνιούς, αναδειχθήκε σ' έναν από τους καλύτερους μαθητές του Α' Δημοτικού και του Α' οκτατάξιου Γυμνασίου και δέχθηκε τις πρώτες σημαντικές επιδράσεις «στον αγώνα για ανεξαρτησία, δημοκρατία και πρόοδο».

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

«ΤΕΛΗΣ»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΑΓΩΤΕΛΗΣ

ΚΑΙ

ΦΡΟΣΩ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ-ΠΑΓΩΤΕΛΗ

Λεωχάρους 8 Αθήναι
Τηλ. 32.37.974 - 88.33.635

